ΕΤΟΣ Δ.— ΑΡΙΘ. 531 **Τιμᾶται λεπτὰ 10** ΤΡΙΤΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 1883

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δίς, λ. **40**, τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20**, κατὰ μῆνα λ. **15**, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10**.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν**, *Ἀριθ.* 6, *ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΝ

Εἶναι λυπηρὸν πράγματι διὰ τὸν ἀτυχῆ ποιητὴν τοῦ δράματος «Ἁμαρτωλοὶ καὶ Κλέφταις» τὸν ὀνειρευθέντα τὴν Ἑλλάδα ὅλην «κάθε κλαρὶ καὶ κ*λέφτης*», ὄχι ἴσως ἀνεπιτυχῶς, τὴν Πελοπόννησον ὡς μίαν παμμεγίστη κάπαν, τὴν Ρούμελη ὡς τσαρούχι καὶ τὰς νήσους μας ὡς λειποτακτησάσας ἐκ τῆς κάπας φθείρας δι' ὃ προϊὸν κατ' ἐξοχὴν ἐναβρυνόμεθα ἐπὶ τῇ γνησιωτάτῃ ἑλληνικῇ καταγωγῇ του, περισσότερον ἢ ὅσον διὰ τὰς σταφίδας μας. Εἶνε ἀπελπιστικόν, λέγομεν, διὰ τὴν περιπαθῆ φιλοπατρίαν τοιούτου ἰδανικοῦ ἀνθρώπου, ἐπιζήσαντος ἴσως διὰ νὰ ἴδῃ τὰς ἐλπίδας του εἰς φενάκην μεταβληθείσας, ἀφοῦ βλέπει τοὺς ἁμαρτωλοὺς Κατσαντωνικώτατα συστηματοποιημένους ἐκ τοῦ διαφλέγοντος τὰ στήθη των ἀνιέρου σκοποῦ τῆς λαθρεμπορίας καὶ ἐκστρατεύοντας ἐν παννυχίδι ὑπὸ τὴν χλωμὴν τῆς σελήνης ὄψιν, σιωπηλοὺς καὶ μυστηριώδεις ἀνὰ τὰς παραλίας, ὅπου σταθεροὶ εἰς τὸ συμφέρον καὶ πιστοὶ εἰς τὴν *μερασιά*, ἀναμένουσιν ὄχι τρίκροτα Μιαούλη καὶ μπουρλότα Κανάρη, ἀλλὰ λέμβον σιγηλῶς τὴν θάλασσαν διασχίζουσαν καὶ θωπευτικῶς πρὸς αὐτὴν τὰς κώπας σείουσαν ἐν ᾗ κομίζεται τὸ χρυσοῦν δέρας τοῦ λαθρεμπορίου καὶ τουμπεκιὰ καὶ παιγνιόχαρτα παρθένα σφραγιστικοῦ στίγματος.

***

Ἐὰν εὑρίσκετο ἐνταῦθα ὁ ρωμαντικὸς μυθιστοριογράφος τῶν λαθεμπορίων **Xavier de Montepin**, ἀμφιβάλλομεν ἂν θὰ εὕρισκεν ὕλην ν' ἀντικαταστήσῃ τοὺς στίχους του:

Οἱ *Γκαμπελοῦ* οἱ ἄνανδροι φοβοῦνται τὸ σκοτάδι,
ἀλλ' ὁ καλὸς λαθρέμπορος κτυπᾷ εἰς τὸ σημάδι
Εἴτε τυφλώνει ὁ ἄνεμος ἢ λάμπει ἡ ἀστραπή.

Πλὴν σιωπή... Μᾶς ἤκουσαν· Οἱ *Γκαμπελοῦ* σφυρίζουν·
σύντροφοι εἰς τὴν θέσιν σας! Ἰδού! μᾶς τριγυρίζουν
Μὲ τὸ βαρὺ τουφέκι σας κτυπᾶτε!... σιωπή...

Διότι ὁ δραματογράφος ἔγραφε ταῦτα περὶ τῶν σκωπτικῶς ὀνομαζομένων **Gabelous** (τελωνοφυλάκων) οἵτινες καταδιώκουσι τοὺς ὀρεινοὺς λαθρεμπόρους εἰς τὰ ἑλβετικὰ μεθόρια. Ἐνῷ δι' ἡμᾶς τοὺς αὐτοδιδάκτως ἐν τελειοποιήσει εὑρισκομένους, τί ἠδύνατο νὰ ἐμπνευσθῇ καὶ κινήσῃ τὴν γραφίδα του; Ὅλα· καλὰ καὶ κακά, τὰ κατεστήσαμεν σαπρίαν ἀποτροπιάζουσαν. Εἶνε παρατηρημένον, ὅσον γόνιμος εἶνε ἡ γῆ μας εἰς τὰ καλὰ σπαρτά, τόσον καρποφόρος καὶ ἡ κεφαλή μας εἰς πᾶσαν *ψῶραν*, τείνουσαν νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἄλλον καὶ τὸ δύσμοιρον κεντρικὸν ταμεῖον. Κάθε ψῶρα λοιπὸν εὑρίσκεται ἐν ἀμέμπτῳ, ἐπιτραπήτω μοι νὰ εἴπω ἐντελείᾳ. Ἐνθυμεῖσθε τὸ δρᾶμα τῶν νεωτέρων *Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις*. Εἴδατε τὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν ἥτις ἐπεκράτει μεταξὺ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν πρακτόρων αὐτοῦ, ὅση δὲν ἐπικρατεῖ εἰς τὰ δημόσια γραφεῖά μας. Λυτὸ φαίνεται νὰ συμβαίνῃ καὶ μὲ τὰ λαθρεμπόρια. Ἥκιστα φιλότιμος ἄμιλλα τοῖς ἐμπορευομένοις τίς νὰ ὑπερτερήσῃ τὸν ἄλλον. Μόλις ὁ εἷς ἐπιχειρίσῃ λαθρεμπόριον πετρελαίου καὶ ὁ ἄλλος ἀμέσως φιλοδοξεῖ ἀτέλειαν μαστίχης μετάξης.

Τὰ ἑκάστοτε παρουσιαζόμενα κρούσματα προδίδουσι διάδοσιν τῆς νόσου, ἥτις παρουσιάζεται μὲ ὅλα τὰ συμπτώματα νόσου ἐπιφόβου, ἐπιδημικῆς, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ ἱστορική μας στωϊκότης ἔκαμε νὰ ἀποκτήσῃ καθ' ὅλας τὰς διατυπώσεις τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν. Φαίνεται οἱ κυβερνῆταί μας νὰ μὴ τὴν ἐθεώρησαν ἐπίφοβον καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἄφησαν ἀνενόχλητον εἰς τὸ στάδιόν της, εὐλαβούμενοι, οἱ ἀθεόφοβοι! τὰ *ἤθη καὶ ἔθιμα* τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ!

***

Συχνάκις ὁ τύπος ἀναγράφει χάριν παραγεμισματος τοῦ ντολμὰ-διάφορα ὅτι ἀνεκαλύφθη τὸ τάδε λαθρεμπόριον ἐδῶ, τὸ δεῖνα ἐκεῖ χάρις τῇ δραστηρίᾳ (ὡς καλὸ ρετσινόλαδον) ἐνεργητικότητι τοῦ ἀκαμάτου—μὲ τρεῖς ὑπογραφὰς τὴν ἡμέραν ποῦ γράφει—καὶ ἀξίου πάσης τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τελώνου κ. *Σούφρα*, οὗ τινος ἡ ἐνδελεχὴς φροντὶς περὶ τό... (τὰ εὐκόλως ἐννοούμενα παραλείπονται· ἄλλως τε «Μὴ Χάνεσαι» δὲν ἔγινεν ἡ ἀντιγραφικὴ μισγκάκεια τῆς ἄλλης δημοσιογραφίας.) Ἀναγράφει λοιπὸν ὁ τύπος ὅτι ἀνεκαλύφθη κλπ., χωρὶς νὰ παρακολουθήσῃ καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἴδῃ ὅτι ἀποκεφαλισθείσης, ἀντὶ τῶν ἐνόχων, τῆς λέξεως, ἔμεινε ἕνα βωβὸν ἐκαλύφθη...

Εἴπομεν καὶ ἐπιμένομεν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις μιᾶς τράπουλας χαρτιῶν εἰς χεῖρας ἑνὸς δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀναλγησίαν τῶν ἁρμοδίων· διότι ἐπικρατεῖ κοινὴ πεποίθησις δι' εἴδη τινα ἐμπορευμάτων, ὅτι ἀποκλειστικῶς εἰσάγονται δι' ἄλλης οὐδοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ ὁμως διὰ τῆς τελωνειακῆς. Ἡ ἐνέργεια τοῦ λαθρεμπορίου καθ' ἡμᾶς— ἀδυνατοῦντας νὰ ἐξηγήσωμεν ἄλλως τὸ ἀμανιτικὸν φύτρω-

μα μερικῶν ὀψιπλούτων—ἐρριζοβόλησεν, ἐνεκλιματίσθη καὶ διατρέχει τὸν ροῦν της. Τὸ νόθον αὐτὸ τέκνον τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων φαίνεται ὅτι ὑπερέβη αὐτὰς εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν. Ἔχει καὶ ὁ κλάδος αὐτὸς τοὺς ἐξαγωγεῖς καὶ εἰσαγωγεῖς, τοὺς παραγγελιοδόχους καὶ πράκτορας, τοὺς κολλυβιστὰς καὶ τοὺς γραμματιοκαπήλους, τοὺς μεσίτας, γραμματεῖς καὶ ὑπαλλήλους τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, τοὺς ἐργολάβους τῆς μεταφορᾶς, τὰς ἀκτοπλοϊκὰς φορτηγίδας, τοὺς ἐφοπλιστάς, ὁδηγοὺς πλοίων, πλοιάρχους καὶ κυβερνήτας, λαμβανόντων ὅλων αὐτῶν τὰς ὁδαγίας των ἐκ τινος κεντρικῆς διευθύνσεως, διατηρούσης ἐν διπλογραφικῇ μεθόδῳ, ὡς ἂν τῆς τό ἐπέβαλεν εἰδικός τις νόμος, τὸ Ἡμερολόγιον καὶ Καθολικόν, τὰ Πρόχειρα καὶ Βοηθητικά, τὰ ἀποθεματικὰ καὶ τὰ εἰς κυκλοφορίαν, τὰς ὀνομαστικὰς καὶ πραγματικὰς ἀξίας, τοὺς ἰσοζυγιστικοὺς, ἐπιλογισμοὺς, τὰ μερίσματα, ἀμοιβὰς καὶ ἀνταμοιβάς, τὰ κέρδη καὶ ζημίας, τὰς ἀβαρίας καὶ τὰ σῶστρα, τὰς προαγορὰς καὶ προεξοφλήσεις καὶ τόσα ἄλλα, δυνάμενα νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως. Οἱ τοιοῦτοι, ἔχοντες ἀρχὴν τὴν Ἀτέλειαν, ἀγωνίζονται οἱ ἄνθρωποι μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των καὶ ἐλπίδα φουσκώματος τῆς τσέπης των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν, μὴ κωλυούσης πρὸς τοῦτο οὐδεμιᾶς προστατευτικῆς ἢ ἀπαγορευτικῆς διατάξεως. *Θεὸς* εἶνε, μὰ τὸν κοινωνισμόν, αὐτὸς ὁ σατανικὸς σκοπός των! Διὰ νὰ μὴ συντελεσθῶσιν ὅμως ὅλα αὐτὰ—ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνισχύωνται καὶ κάποτε—ὑπάρχει εἰς τὴν χώραν τῆς Ζουλουλάνδης κλάδος καλούμενος τελωνειακὸς, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται ἐν διηνεκεῖ ἀτμῷ, ἕτοιμαι πάντοτε ὡς ὁ Καζάζης γιὰ νύμφη, ὡραῖαι ἀτμάκατοι—ἀτμοτελωνίδες, παραγγελθεῖσαι διὰ τὸ σωτήριον μέτρον τῆς καταδιώξεως τοῦ λαθρεμπορίου ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ ἀειμνήστου Δεληγεώργη καὶ χρησιμοποιηθεῖσαι παρ' ἡμῶν τῶν μεταγενεστέρων πότε εἰς μεταφορὰν τοῦ Παπαμιχαλοπούλου εἰς Μονεμβασίαν καὶ πότε τοῦ Ρούφου μὲ μίαν συμμορίαν χρυσοκανθάρων εἰς Μέγαρα. Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις τμηματάρχαι, ἑκατοντάρχαι, ἑξηκοντάρχαι, δεκάρχαι καὶ ὅσαι ἀρχαὶ λήγουσιν εἰς ἀρχαι πρὸς ἐπίκουρον ἐφεδρείαν τῶν τελωνῶν, τὸ ἀξίωμα τῶν ὁποίων περιῆλθεν εἰς τὴν σημασίαν τῆς σουφροποιητικῆς λέξεως *ἀμάκα*. Ἐγὼ τοὐλάχιστον θὰ εὑρισκόμην εἰς δύσκολον θέσιν διακρίσεως ἐὰν μοὶ ἐπαρουσιάζοντο ἐνώπιόν μου εἰς λωποδύτης καὶ εἰς τελώνης. Τὰ πρωτεῖα βεβαίως ἀνήκουσιν εἰς τὸν δεύτερον, καθόσον ὁ δυστυχὴς πρῶτος μόλις κατωρθοῖ διὰ τῆς πορτοφολικῆς ἐπιστήμης του νὰ σαγηνεύσῃ ἐνίοτε κανὲν ὡρολόγιον, ἀλλὰ πολλάκις καὶ σουγιάδες· ἐνῶ ὁ δεύτερος δὲν καταδέχεται νὰ θίξῃ μὲ τὰς παστρικὰς ὡς ποδας τοῦ πολυκλαύστου Μπουρδούση χεῖρας του τόσον ἀθυρματικὰ πράγματα. Ὅπως ὁ καρχαρίας ἀδυνατεῖ νὰ ρουφίξῃ γαρίδας ἐξοικειωθέντος τοῦ οἰσοφάγου του μὲ ὀγκώδεις βούκας, οὕτω καὶ ὁ τελώνης δὲν ἀναπαύεται μὲ δραχμὰς καὶ γαζέτας. Ὁ ἀχόρταστος Καιάδας τῆς φιλοχρηματίας του θέλει βατσέλα διὰ νὰ πληρωθῇ καὶ πράγματι καράβια καὶ ἀτμόπλοια ναυαγοῦσιν αὐτανδρα ἐντὸς τοῦ ἀπύθμενος πελάγους τῆς τσέπης του. Καὶ ἰδοὺ ὅτι σὺν τῇ λύσει τοῦ ζητήματος «τί μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ» λύεται καὶ τὸ ζήτημα πολυδαπάνων οἰκοδομῶν διὰ μονοκρυστάλλων παραθύρων, ἃς δὲν εἶδεν ἀκόμη ὁ τόπος ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν χρυσοκανθάρων, μένει δὲ ἄλυτον εἰς τὴν στενοκεραλιάν μας ὡς γριφῶδες τὸ νὰ λαμβάνῃς ὡς τελώνης δραχ. 335 κατὰ μῆνα καὶ ἄλλας τόσας ἐκ ποσοστῶν ἤτοι 8,000 δραχ. ἐτησίως καὶ νὰ ἐξοδεύῃς 20,000.

Εἰς δὲ λόγος τῆς ραδινῆς αὐτῆς καταστάσεώς μας ἔστω καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν ρωμαϊκὴ ἰδιότης ἀκριβὸς στὴ σπάχτη καὶ φθηνὸς στ' ἀλεύρι. Εἷς ἔμπορος μισθοδοτεῖ ἕναν ἀνεύθυνον—ὄχι βασιλέα—ὑπάλληλόν του μὴ ἔχοντα οὐδεμίαν σκουτούραν διαχειρήσεως, ὅσην μόνον τοῦ Δοῦναι καὶ Λαβεῖν, μὲ δραχ. 100—300, κατὰ μέσον ὅρον. Οἱ δὲ κυβερνῆται τῶν Ζουλοῦ ἀπαξιοῦσι νὰ μισθοδοτήσωσι μὲ 45 καὶ 1/2 λεπτὸ ἀπὸ 45 ποὺ δίδουν κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἑκατομμύρια τῆς δημοσίου περιουσίας διαχειριζομένους τελωνοφύλακας. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, σᾶς παρακαλῶ, εἶνε ἄνθρωποι ἢ ὄχι; εἶνε οἰκογενειάρχαι ἢ ἀσκηταί; εἶνε Τάννερ ἢ μὲ πεπτικὸν σωλῆνα; ἐπὶ τέλους εἶνε ρωμηοὶ ἢ ἅγιοι; Ἐπιτρέπεται καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ ζήσουν ἢ πρέπει ν' αὐτοκτονήσουν; Καὶ ἂν εἶχον οἱ δύσμοιροι καὶ αὐτὴν τὴν θέσιν ἐξασφαλίσει ὡς ὁ Δὲ Κάστρος τὸ Δαφνί! Δὲν ἔκαμεν ὁ τελωνοφύλαξ *πλάταις* τοῦ Α; Αὐτὸς πηγαίνει εἰς τὸν βουλευτὴν του Β, ἐκεῖνος πάλιν φθάνει μέχρι τοῦ Ω καὶ τὸ συμπέρασμα καταλήγει εἰς ἓν ἀπελπιστικόν . . . *παυσαριλῆκι*!

Καὶ τὸ συμπέρασμα τοῦ συμπεράσματος εἶνε:

Ἄρπαξε νὰ φᾷς καὶ κλέψε νἄχῃς. Ἐνόσῳ δὲν ἐκτελέσῃς τὸ ἐν εἴδει εὐαγγελικῆς ρήσεως λατρευόμενον ἀξίωμα τοῦτο μία σαρκαστικὴ εἰρωνεία περιβομβεῖ τὰ ὦτά σου παρακολουθοῦσα πᾶν σου βῆμα μὲ τὸ «εἶσαι ἄξιος τῆς κουταμάρας σου!» Μὴ τὰ διαβάζετε σεῖς οἱ τίμιοι αὐτὰ τὰ ἀπαίσια δι' ἐσᾶς· διότι τὸ ὀλιγώτερον τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ νὰ πάθετε εἶνε ἡ αὐτοχειρία. Ἐκτὸς ἂν βαρύνεται κανεὶς ἐξ ὑμῶν τὰ ἐγκαινίσματα τῶν παπάδων καὶ θέλει νὰ τοὺς ἀποφύγῃ κατὰ τὴν ἀναπαυτικωτέραν αὐτὴν ὥραν διὰ τοῦ προβλεπτικοῦ αὐτοῦ μέτρου κατὰ τῶν εἰς διαπασῶν «ἀλληλούϊα» καὶ δὲν συμμαζεύονται.

Οἱ δὲ ἐνδιαφερόμενοι ἔμποροι ἐκ τῆς διαδόσεως καὶ ἀτιμωρησίας τοῦ λαθρεμπορίου τί ἔπραξαν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὡς διὰ δολοφόνου χειρὸς προσβαλλομένων συμφερόντων των;

Ἐκινήθησαν ὅσον καὶ αἱ στῆλαι τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Ἔρριψαν κραυγὴν πόνου καὶ περιφρονήσεως πρὸς τοὺς διὰ δολίων μέσων ἐρχομένους νὰ τοὺς συναγωνισθῶσιν; Ἀνέθηκαν τὴν πληρεξουσιότητα αὐτὴν εἰς τὰ ἀγάλματα τοῦ μελάθρου Σχλῆμαν.

Καμαρώνομεν, μὰ τὰ λούπινα! τὴν ἀνεξικακίαν σας, ὦ ζηλότυποι φαρισαῖοι, ἐπὶ τῆς *εὐδαιμονίας* τοῦ τολμηροτέρου ὑμῶν συναδέλφου σας!

Τοιαύτην δυστυχῶς εἰκόνα παρουσίασαν αἱ δηλητηριάσασαι, *μαραζώσασαι* τὸ νεαρὸν ἐμπόριόν μας λαθρεμπορίαι, δι' ὧν ἐξηφανίσθη τὸ γόητρον τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ καταρρίψασαι εἰς χλεύην τὴν ἔντιμον ἐμπορίαν. Τοιαύτη ἀδιάφορος κατάστασις ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει χιλίων διακοσίων δωδεκάδων παιγνιοχάρτων καὶ δεκαπέντε σάκκων τουμπεκίου, ἅπαντα ἐκ λαθρεμπορίου προερχόμενα καὶ κατασχεθέντα ἐκ τῷ καταστήματι τοῦ Δ. Λούμου, ὅστις καὶ κατεδικάσθη διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὸ ὀκταπλοῦν τοῦ νομίμου τέλους, ἀνερχόμενον εἰς δραχ. 83,000 περίπου. Εἴμεθα περίεργοι νὰ μάθωμεν ἡ Κυβέρνησις τί θέλει πράξει. Δὲν ἔχομεν τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι ὡς πάντοτε θὰ κάμῃ τὸ καθῆκόν της!

Ἐρρέτωσαν λοιπὸν τοιοῦτοι νόμοι δημιουργηθέντες, ἵνα παρέχωσι τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν εἰς τοὺς λαθρόχειρας, προστατεύοντες τοὺς κακούργους καὶ ἀφ' ἑτέρου καταδικάζοντες εἰς τὸν διὰ λιμοκτονίας θάνατον τὸν ἐν ἱδρῶτι ἐργαζόμενον ἔντιμον πολίτην.

Τορὸς

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φωνὴ ἠκούσθη ἐκ Πειραιῶς, κάτοικοι τῆς θέσεως Καραβὰ ἢ Καμίκια—εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Πειραιῶς—κλαίοντες τὴν ἀκαθαρσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τοὺς ἔχουν ἐγκαταλίπει, χολέρας ἀπειλούσης. Ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν ἐκεῖθεν ἐλάβομεν, μᾶς ἀναφέρει ἐν ἐκτάσει ὅτι ἡ θέσις ἐκείνη εἶνε τὸ κέντρον τῶν μολυσματικῶν ἐπιδημιῶν· ὕδατα λιμνάζουσι χυνόμενα εἰς τάφρους ἀσκεπεῖς καὶ χαινούσας, καὶ παντὸς εἴδους ἀκαθαρσίας δεχομένας· οἱ χοῖροι τῆς συνοικίας, ἀφθονοῦντες κι' ἐκεῖνοι δυστυχῶς λούονται πλουσιώτατα μέσα εἰς ταῖς λάσπαις τῶν τάφρων, κι' ἐκεῖθεν ἐξέρχονται, περιφέροντες τὴν φοβερωτέραν δυσῳδίαν μαζῆ μὲ τὰ ἀνατινασσόμενα ἀπὸ τὸ κορμὶ των σάπια νερά. Πρὸ τοῦ γραφείου τοῦ δημ. φόρου Ἀθηνῶν ἐκβάλλει μικρὰ ὑπόνομος, ἀλλὰ τόσον ἀτέχνως καὶ ἀνθυγιεινῶς κατεσκευασμένη, ὥστε εἶνε ἀδύνατον τὴν νύκτα ὁ διερχόμενος νὰ μὴ λουσθῇ μέσα εἰς αὐτήν· τὴν ἡμέραν οἱ ἵπποι, πίνοντες τὸ νεσό της, εὑρίσκουν ἐκεῖ τὸν θάνατον. Παρέκει λίμνη μὲ λιμνάζοντα νερά, βασίλεια βατράχων καὶ κουνουπιῶν καὶ παντὸς ἐντόμου, καὶ πάσης βρώμας, ὀλίγον παρέκει, λάκκοι, σκαπτόμενοι, πρὸς κατασκευὴν κεραμιδιῶν, κατήντησαν τὰ γενικὰ ἀποχωρητήρια τοῦ μέρους ἐκείνου· φαντασθῆτε τί θὰ γίνῃ, ὅταν βρέξῃ. Μετ' αὐτὰ μᾶς ἐρωτῶσι τί θὰ ὠφελήσουν τὰ λοιμοκαθαρτήρια καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ζῶναι πρὸ τῆς καταστάσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ γεννήσῃ καὶ χολέρα καὶ πανώλη, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι τῆς συνοικίας ἐκείνης εἶνε ὠχροὶ καὶ μόλις κρατοῦνται εἰς τὰ πόδια των, καὶ ζοῦν μὲ τὰ φάρμακα. Θ' ἀνοίξῃ τ' αὐτιά της ἡ Σ. Ἐπιτροπὴ τῆς ὑγιεινῆς;

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἰατρὸς κ. Μαρίνος Κουτούβαλης διαψεύδει ἐν τῷ «Φάρῳ τῆς Μακεδονίας», ὅσα ὁ ἡμέτερος ἐκ Θεσσαλονίκης ἀνταποκριτὴς ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, ὡς μεταφραστοῦ τηλεγραφημάτων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὐδέποτε αὗτος μετέφρασε τηλεγραφήματα, δημοσιευθέντα ἐν τῇ προειρημένῃ ἐφημερίδι. Πιστεύοντες εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ κ. Κουτούβαλη, ἐπανορθοῦμεν τὸ λάθος τοῦ ἡμετέρου ἀνταποκριτοῦ.

Πενταπλὸ μπουκετάκι τρυφερῶν καὶ ὁλοδρόσων μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς κυρίας Χίλλ, αἱ δεσποινίδες Ἄννα Καραλιβάνου, Μαρία Βουσκουδάκη, Φαννὴ Κοκκίδου, Ζωὴ Σέκερη, Εὐαγγελία Παπαμανώλη, προσφέρουσιν εἰς τὸ κοινὸν ἐν χαριτωμένῃ καὶ κοκέττᾳ ἐκδόσει ἐκ τῶν Καταστημάτων Κορμηλᾶ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἠθικοῦ διηγηματίου **Λουδοβίκος καὶ Παῦλος.** Τὸ βιβλίον τιμᾶται ἑνὸς φράγκου, ἀφιεροῦται ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τῇ Σεβαστῇ αὐτῶν Διευθυντρίᾳ Φαννῇ Χίλλ, καὶ αἱ εἰσπράξεις διετέθησαν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ἡ χάρις, ἡ παρθενία, ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ εὐγνωμοσύνη, καὶ ἡ φιλοκαλία συνηνωμέναι χύνουν ταῖς μοσχοβολιαῖς ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου, καθιστῶσαι τοῦτο ἀπαραίτητον ἀπόκτημα πάσης καρδίας εὐαισθήτου καὶ φιλανθρώπου.

Διατρίβει ἐνταῦθα ὁ γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Σέρραις Γυμνασίου κ. Δέλιος, ἀνὴρ διαπρεπὴς ὡς λόγιος, θερμὸς ὡς φιλόπατρις, ὑγιέστατα φρονῶν περὶ παιδαγωγικῆς καὶ ἐκ τῶν καλλωπισμάτων τῆς ὑπερηφάνου πόλεως τῶν Σερρῶν. Ὑπ' αὐτὸν τὸ Γυμνάσιον προήχθη καὶ προαχθήσεται μέχρι τελειότητος βεβαίως σὺν τῷ χρόνῳ.

Εἰς τὸ χρυσοῦν Λαύριον κατέφυγεν ἡ λευκὴ Γαλάτεια, βεβαία ἐκ τῶν προτέρων ὅτι εἰς Λαύριον καὶ τὰ προστυχότερα μάρμαρα λαμβάνουν ζωήν, διὰ νὰ ἐγγραφῶσι. . . μέτοχοι. Ἡ περίφρασις αὕτη σημαίνει ὅτι εἰς τὸ Λαύριον ἔχουν θέατρον μὲ δράματα καὶ κωμῳδίας, συνάμα ζυθοπωλεῖα μὲ γυναῖκας, καὶ τόσα ἄλλα πράγματα περὶ ὧν ὁπόσχεται ὁ ἀναληφθεὶς ἀνταποκριτής μας νὰ γράψῃ προσεχῶς πλειότερα.

Κοιλιακὸς τύφος. . . ὄχι ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ πλησιέστατα τῶν Ἀθηνῶν, ἐν Θήβαις. Ἐκεῖθεν ἐλθὼν ὁ ἀξιότιμος ἰατρὸς κ. Χαδζίσκος ἐπληροφόρησεν ὅτι περὶ τὰ τριάκοντα κρούσματα συνέβησαν μέχρι τοῦδε, ἐξ ὧν τρία θανατηφόρα. Προσβάλλονται ὅλαι αἱ ἡλικίαι, ὡς ἐν Ἀθήναις. Οἱ ἰατροὶ δὲν ξεύρουν ποῦ νὰ ἀποδώσουν τὰ νοσογόνα αἴτια. Τὸ νερὸ εἶνε διαυγέστατον, σχεδὸν ἰαματικόν. Οὐχ' ἧττον ὁ κοιλιακὸς προβαίνει καὶ πανταχόθεν δεινὰ μᾶς κυκλοῦσι.

Η ΧΟΛΕΡΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩι

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Τάντα, 20 Ἰουλίου.

Εὑρεθεὶς κατὰ θλιβερὰν εὐκαιρίαν ἐν Τάντᾳ κατὰ τὴν ἐπώασιν καὶ διάδοσιν τῆς ἀσθενείας, νομίζω πρόσφορον νὰ γράψω ὀλίγας παρατηρήσεις, ἂν μὴ πρὸς τὸ καλὸν τῶν Αἰγυπτίων, ἀλλὰ τοὐλάχιστον πρὸς ἡσυχίαν των ἐν Ἑλλάδι, οἱ κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ, ἀκούσαντες ὅτι ἐνέσκηψεν ἐνταῦθα ἡ χολέρα καὶ ἰδόντες ἀθρόους προστρέξαντας εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα τοὺς διεσπαρμένους υἱούς.

Κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐπερειδομένην ἐπὶ πολλῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων σπουδαίων ἐπιδημολόγων, ἡ παροῦσα νόσος δὲν εἶνε κυρίως εἰπεῖν χολέρα, ἔχει ὅμως κοινότατον μετ' αὐτῆς τὴν δύναμιν τοῦ ταχέος θανατοῦν, ὅπερ βέβαια καὶ ἐνδιαφέρει τῷ πολλῷ λαῷ, ἀδιαφοροῦντι περὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος τῆς νόσου, ἀλλὰ βλέποντος ὅτι παράγει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα· διότι βέβαια εἴτε ἐν λιμναίῳ ἢ θαλασσίῳ ὕδατι πνιγῇ τις, εἶνε καλὰ πνιγμένος· ἀλλ' οὐχ οὕτως καὶ πρὸς τοὺς μακρὰν τῆς ἑστίας τοῦ κακοῦ· αὐτοῖς πρὸ πάντων μέλει ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τοῦ νοσήματος καὶ ὁ κύριος αὐτῆς χαρακτηρισμός, διότι θὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τοῦ πρώτου μιάσματος, ὃ ἔστιν ὁ φόβος, καὶ ἔπειτα θὰ προσπαθήσωσι μετὰ σπουδῆς νὰ εὕρωσι καὶ τὰ ἀναγκαῖα ὑγειονομικὰ μέτρα.

Πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα μηνῶν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τάντας καὶ ἀλλαχόσε τῆς Αἰγύπτου εἴχομεν συχνοὺς καὶ ἀπαρατηρήτους θανάτους, σχεδὸν μετὰ τῶν αὐτῶν συμπτωμάτων, οὐδεὶς δὲ προσέσχεν· ἐν Τάντᾳ μάλιστα οἱ πολλοὶ πιστεύουσιν, διὰ τοὺς ὑπερβολικοὺς θανάτους τῶν πρρελθόντων μηνῶν, ὅτι ἦλθε καὶ παρῆλθεν ἀπαρατήρητον τὸ κακόν. Ἀλλὰ νῦν, ἂν ἐκ τῆς ἀνατολικῆς ἀδρανείας ἠγέρθημεν, ἀποδοτέον, ἵνα παραβολικῶς γράψω, πρὸς τὰς ἀκάνθας αἱ ὑπερεπλεόνασαν τοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ ἐσπαρμένου σίτου.

Μέχρι τοῦδε ἡ πορεία τῆς νόσου φαίνεται μεροληπτική,

ἀντεκδικουμένη τοὺς Φελλάχους διὰ τὴν βάρβαρον καὶ σκληρὰν αὐτῶν περυσινὴν διαγωγὴν, θερίζει ἀμειλίκτως αὐτοὺς, φειδομένη τῶν Εὐρωπαίων, ἐκτὸς ἂν μή τις ἔλαχεν αὐτῶν Φελλαχίζων περὶ τὴν δίαιταν.

Μέχρι τοῦδε, καίτοι ἡ νόσος κατέλαβε πᾶσαν τὴν κάτω Αἴγυπτον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἠπίῳ ὅμως καὶ θωπευτικῷ τῷ χαρακτῆρι, οὐδεὶς ἀληθῆς ἐπιστήμων, ἔρωτι κινούμενος, Εὐρωπαῖος ἢ ἐντόπιος παρηκολούθησε τὴν νόσον ἐπὶ πέντε ἢ δέκα θυμάτων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἔκαμε τὰς ἀναγκαίας συγκρίσεις, μικροσκοπικὰς παρατηρήσεις, χημικὰς ἀναλύσεις καὶ πάντα ἐκεῖνα τὰ λεπτολόγα σπουδάσματα, δι' ὧν καὶ μόνων ἐπιστημόνως καὶ βασίμως δύναται νὰ εἴπῃ: εἶνε ἢ δὲν εἶνε χολέρα· ἀσιατικὴ ἢ nostra, δηλ. γηγενής.

Εἰς ἀπόδειξιν ὅτι εἶνε ἀσιατικὴ, ὅτι εἶνε δῶρον Ἀγγλικὸν, εὗρον τὴν ἔλευσιν τοῦ θερμαστοῦ Μεχάλα ἐκ Βομβάης ἐρχομένου καὶ ἐγκαταλιπόντες καὶ μικροσκόπια καὶ χημικὰς ἀναλύσεις καὶ νεκροσκοπικὰς παρατηρήσεις, ἐνεδύθησαν τὴν τήβενον τοῦ δικαστοῦ καὶ περὶ τὸ μέγα τοῦτο καταγίνονται, ἦλθεν ὁ Μεχάλας πρὸ τῆς ἐμφανίσεως ἢ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν· ὡς νὰ μὴ γνωρίζῃ πᾶς τις ὅτι καθ' ἑκάστην ἔρχονται ἐξ Ἰνδιῶν λεγεῶνες Μεχάλων, ἀντὶ εὐτελεστάτου ποσοῦ διασπῶντες τοὺς ἀραχναίους ἱστοὺς τοῦ ἐν Σουὲζ λοιμοκαθαρτηρίου.

Ἀλλ' ὡς νὰ ἐξακριβωθῇ τίς ἡ νόσος, πόθεν ἦλθε, πῶς ὀνομάζεται, αὕτη θὰ κάμῃ τὸν ponto της καὶ ὅσοι ἔζησαν, ἔζησαν, ὅσοι ἀπῆλθον κατευόδιον.

Ἂν καὶ εἰς τὴν χολέραν ἐφαρμόζεται τὸ γενικὸν ἀξίωμα «τὰ αὐτὰ αἴτια παράγουσι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα», διατί τάχα ὄχι μόνον γηγενῆ νὰ μὴ ἀποκαλέσωμεν αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ δοξάσωμεν τὸν Θεὸν, ὅτι δὲν εὐδοκεῖ κατ' ἔτος δι' αὐτῆς νὰ προσκαλῇ ἡμᾶς εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτοῦ κόλπους;

Ἔχομεν ἐνταῦθα πάντα τὰ αἴτια τὰ χολερικά, Δέλτα ὡς ἐν Ἰνδίαις καὶ κεφαλαῖον μάλιστα, καὶ σηπεδόνας καὶ λιμνάζοντα ὕδατα καὶ πάντα τὰ συντελοῦντα πρὸς γένεσιν, ἐπώασιν καὶ ἐκκόλαψιν τῆς νόσου, διατί τάχα νὰ μὴ εἶναι γηγενὴς, ἢ μᾶλλον νὰ εἶναι χολερικός τις τύφος δεκατίζων ἀμειλίκτως τοὺς ἰθαγενεῖς;

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν προηγουμένων αἰτίων, ἡμεῖς ἔχομεν καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκλείποντα ἐν Ἰνδίαις, ἐπιχωριάζοντα δὲ ἐνταῦθα.

Πρῶτον ἀκηδείαν τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων τοιαύτην, οἵαν οὐδὲ νὰ φαντασθῇ τις δύναται, ἀκαθαρσίαν τῶν κατοίκων, πρὸς ἣν ζῶά τινα διαπρέποντα ἐπὶ ρυπαρότητι εἶναι καθάρια καὶ σεμνοπρεπῆ· καὶ σύγχυσιν τοιαύτην, ἵνα μή τι ἄλλο εἴπω, τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, ὥστε δύναταί τις νὰ νομίσῃ ὅτι συμμαχεῖ μετὰ πάντων τῶν νοσημάτων κατὰ τῶν δυστυχῶν τούτων Αἰγυπτίων.

Ἐνέσκηψεν ἡ χολέρα, λέγουσιν, ἐν Αἰγύπτῳ, ἀλλὰ πῶς ὄχι μόνον νὰ μὴ ἐνσκήψῃ, ἀλλὰ καὶ διάρκῶς νὰ κατοικήσῃ ἐνταῦθα, ὅπου οἱ ἰθαγενεῖς τρέφονται διὰ τῶν ἀποτροπαιοτάτων τροφῶν;

Ἐθνικὸν φαγητὸν αὐτῶν ἐστὶν ἡ Φισίχα· ἔστι δὲ αὕτη ἰχθὺς τεταριχευμένος, κυρίως ἐκ τῆς λίμνης Δαμιάτης ἐξαγόμενος, ἐν ἀποσυνθέσει ὢν καὶ ὄζων ὅταν ἀποξηραίνηται, μετὰ δὲ τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ τοιαύτην ὀσμὴν ἀποπνέων δυσωδίας, ὥστε δὲν λέγω ὑπερβολὴν γράφων ὅτι ἑκατοστὺς αὐτῶν ἂν ριφθῇ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἤτις δὰ δὲν εἶνε τόσον ἀριστοκρατικὴ, θὰ φυγαδεύσῃ τοὺς κατοίκους ταχύτερον ἢ ἑκατοστὺς ἐκρηκτικῶν μηχανῶν.

Μετὰ τὴν Φισίχαν πρὸς δεξιὰ κατακτέον τὸν ἐντόπιον τυρόν, δηλ. μικροὺς κυλινδροειδεῖς σάπωνας ὑποκυανοῦ χρώματος, ἑδραζομένους ὀρεκτικῶς πρὸς ἄνδρα Φελλάχον ἐν λεκάνῃ πλήρη ζωμοῦ ὑποζείνου, ἐν ᾧ ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων διαπλέουσι καὶ ἃ ἅμα αἰσθανθῶσι τὴν χεῖρα τοῦ πωλητοῦ βυθιζομένην πρὸς ἐξαγωγὴν τυροῦ τινος κρύπτονται εἰς τὰ σπήλαια καὶ τὰς τρύπας ἃς εἶχεν ἀνοίξει διὰ τῆς μακροχρονίου αὐτῶν διαίτης ἐν τοῖς τυροῖς, οἵτινες εἶναι καὶ παροῦσα καὶ μέλλουσα αὐτῶν κατοικία.

Μετ' αὐτὰ δὲ καὶ πρὸς τὸν πολὺν λαὸν κοινὴ τροφὴ εἶναι τὰ ὀξειδάτα λαχανικὰ (τουρσία) σεσηπότα, βρωμερὰ, ἐμετικὰ καὶ τῆς ὀρέξεως κοπτικὰ πρὸς πάντα ἄλλον στόμαχον ἢ τὸν φελλαχικόν.

Τὸ δὲ κρέας, τὸ pium τοῦτο desideratum τῶν ἡμετέρων στομάχων ἴσως ἤθελεν ἀπορήσει τις μὴ βλέπων ἐγγεγραμμένον. Ἀποτροπιάζονται τάχα οἱ πολλοὶ φελλάχοι; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ! ὅταν ὁ Ἀπόλλων θυμωμένος διότι δὲν ἐκακοποίησαν τὴν Ἑλένην οἱ πρόγονοί των ἐνταῦθα καταφυγοῦσαν ρίψῃ τὰ θανατηφόρα αὐτοῦ βέλη, ὡς εἰς τὸν καλὸν ἐκεῖνον Τρωϊκὸν καιρὸν, οἱ Φελλάχοι ἔχουσι χαρὰν καὶ εὐωχίαν· καὶ φρίξατε, ἐὰν ἀρκῇ ἡ φρίκη, ἐρίζουσι πρὸς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ τετράποδα τῆς γῆς περὶ τὴν καταβρόχθισιν τοῦ ζώου ἐκείνου, ἐφ' οὗ ἔρριψεν ὁ ἑκηβόλος Ἀπόλλων τὰ θανατηφόρα αὐτοῦ βέλη· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μάλιστα ἐφέτος τὰ βέλη ἦσαν καὶ πυκνὰ καὶ συχνὰ καὶ θανατηφόρα, πᾶσα δὲ ἡ Αἴγυπτος ἡ κάτω δεινὴν ἔπαθεν ἐπιζωοτίαν προσετέθη εἰς τὰ πολλὰ κακὰ καὶ τοῦτο ὅτι δηλ. τὸ κάλλιστον ἐν Αἰγύπτῳ φάρμακον, τὸ σῶζον τοὺς πάντας, τὸ ὕδωρ δηλαδὴ τοῦ Νείλου ἐδηλητηριάσθη, διότι καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ αὐτοῦ κλάδοι καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλοντες, καὶ οἱ εἰς μικροὺς ρύακας καταλήγοντες ἦσαν πλήρεις πτωμάτων, ὧν ὁ ἀριθμὸς εἶνε ἀπίστευτος· ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ λάβωσι μικρὰν ἰδέαν οἱ ἀναγνῶσται τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» ὅταν μάθωσιν ὅτι μετὰ τὰ αὐστηρὰ μέτρα, ὅσα ἔλαβεν ἡ ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ μετὰ τὸν ἀδηφάγον πόλεμον τῶν Φελλάχων, τῶν θωῶν καὶ τῶν ὀρνέων, εὑρέθησαν ἐν τούτοις καὶ 400 πτώματα βοῶν, βουβάλων, ὄνων καὶ καμήλων εἰς τὸν παρὰ τὴν Δαμιάτην κλάδον.

Ἡμεῖς λοιπὸν καὶ οἱ ἰθαγενεῖς αὐτὸ τὸ μιανθὲν ὕδωρ πίνομεν, αὐτὴν τὴν ἀτμοσφαῖραν ἀναπνέομεν, ἃ πρὸς τοῖς πτώμασι καθιστῶσιν ἔτι δηλητηριώδη ἕξεις τινὲς φελλαχικαὶ, ἃς δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται ν' ἀναγράψω, εἶνε ὅμως αἱ ζωγραφικώτεραι τοῦ ἤθους τῶν ἀνδρῶν.

Περιττὸν πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας πλείω νὰ εἴπω περὶ κατοικίας, οἵα καὶ ἡ τροφή.

Δὲν ἔχομεν λοιπὸν ἀνάγκην ἐξωτερικῆς ἐπιδρομῆς τῆς χολέρας, ἀλλ' ἂν τὰ αὐτὰ αἴτια παράγουσι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, αὕτη, ἂν μὴ εἶνε χολέρα γηγενὴς, εἶνε ὅμως νόσος βροτολοιγός, οἱ δὲ βροτοὶ περὶ ὀλίγου ποιοῦνται ἂν ὁ βρόχος εἶνε λινὸς ἢ μετάξινος ὁ μέλλων νὰ ἀπάγξῃ αὐτοὺς, αὐτοὶ περὶ πολλοῦ ποιοῦνται ἓν καὶ μόνον νὰ μὴ ἀπαγχθῶσι περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐ μέλει αὐτοῖς.

Ι. Καμπάνης

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΥΛΟΓΙΑ

(ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Τρίπολις, 22 Ἰουλίου

Σεῖς ἤδη, ἀποσκορακίσαντες τὴν εὐλογίαν, ἔχετε νὰ κάμετε μὲ τὴν χολέραν, ἡμεῖς δὲ μὲ τὴν εὐλογίαν ἢ εὐφλογίαν—κατὰ τὸ φιλολογικὸν γοῦστὸ τοῦ ἀναγνώστου. Καὶ ὅταν πλέον σεῖς ὑποδεχθῆτε καὶ αὐτὴν μετὰ τῆς διακρινούσης ὑμᾶς φιλοξενίας, τότε καὶ ἡμεῖς θὰ εὐχηθῶμεν κατευόδιον εἰς τὴν εὐλογίαν ἵνα ἑτοιμασθῶμεν διὰ τὴν χολέραν. Καὶ πιστεύω ἀμφότεραι νὰ εὐχαριστηθῶσιν ἐν τῇ πόλει μας, διότι μόνον πρὸ τῶν κρεοπωλείων μας τῶν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως καὶ τῶν βυρσοδεψείων μας δύναται νὰ ὠχριάσῃ ὁ παγκοπρισμὸς τῶν Ἀθηνῶν σας.

Ὅταν ἡ εὐλογία σᾶς ἔκοβε καὶ σᾶς ἐθέριζεν, ἡμεῖς ἐσχομεν τὴν δυστυχίαν νὰ μὴ αἰσθανθῶμεν τότε τὴν δροσιά τῆς, καίτοι ἐφωράθησαν 2—3 κρούσματα αὐτῆς καὶ ἐψιθυ-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἴδ. ἀριθ. 530)

— Ὁπωσδήποτε παράδοξον καὶ ἂν μοὶ φαίνεται τοῦτο, θέλω νὰ τὸ παραδεχθῶ· ἀλλ' ὀφείλετε ν' ἀπαντήσητε αὐτῷ σαφῶς ὅτι ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ οὐδὲν ἠδύνασθε. Περιεπέσατε, κύριε, εἰς ἀξιοθρήνητον ἀδιέξοδον, ἥτις θὰ ριψῃ εἰς κίνδυνον καὶ σᾶς καὶ τὸν ἐξημμένον νεανίαν. Οἰκτείρω τὸν κ. Πέδρο Κάστορα, ἐὰν τῳόντι ἔχῃ, ὡς ἀρέσκεσθε βεβαιοῦντες, τόσον καλὰ προσόντα. Θὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα αὔριον, ἔστω, θὰ τὸν δεχθῶ, ἀλλ' ὅπως τῷ εἴπω καὶ ἡ Ἐρριέττη ὡσαύτως τῷ ὑποδείξῃ ὅτι οὐδὲν ἔχει νὰ ἐλπίζῃ.

— Βαρόνη, πρέπει ὁ γάμος οὗτος νὰ γίνῃ.

— Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἶνε ἀδύνατον.

— Ἀνησμονεῖτε τὴν Ἐρριέττην;

— Αὕτη θὰ πράξῃ ὅ,τι θὰ τῇ εἴπητε.

— Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, κύριε, δύνασθε ἀπὸ τοῦδε νὰ παραιτηθῆτε τοῦ σχεδίου σας.

Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ βαρόνου ἐξήστραψε διπλῆ λάμψις.

— Βαρόνη, βαρόνη, ἀνέκραξε, μὴ ἐπιχειρεῖτε νέαν μετ' ἐμοῦ πάλην, ἥτις θὰ ἦτο τρομερά!

— Μὲ ἀπειλεῖτε, νομίζω;

— Μάλιστα.

Ἡ βαρόνη ὕψωσε τοὺς ὤμους μετ' ἀποστροφῆς.

— Ἀκούσατε, κυρία, ἀκούσατε!

— Τοῦτο πράττω ἀπὸ μιᾶς ὥρας.

— Εἶμαι κατεστραμμένος.

— Τοῦτο οὐδόλως μ' ἐκπλήσσει.

— Ὅ,τι ἔχω κατὰ τὸ φαινόμενον δὲν ἀρκεῖ νὰ καλύψῃ τὰ χρέη μου.

— Καὶ τί θέλετε νὰ πράξω ἐγώ; Τοιουτοτρόπως ἔπρεπε νὰ χαθῇ περιουσία προσκτηθεῖσα διὰ τοῦ κακουργήματος.

— Ἀ! σεῖς λοιπὸν τώρα ἀνακαλεῖτε τὸ παρελθόν! ἀνεφώνησεν ὁ βαρόνος μόλις συγκρατῶν τὴν μανίαν του.

— Μὲ ἀναγκάζετε· διατί ἤλθατε νὰ διαταράξητε τὴν εἰρήνην τῆς μοναχίας μου;

— Κυρία, πρέπει ἡ Ἐρριέττη νὰ νυμφευθῇ τὸν Πέδρο Κάστορα, εἰς ὃν χρεωστῶ μέγιστον ποσόν.

— Ἀ! περιέμενον τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην... Τίς οἶδεν ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλο τι ἀκόμη μεταξὺ ὑμῶν καὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Συμφωνία τις καταχθόνιος! Τοιουτοτρόπως δὲ, ἐξηκολούθησεν αὕτη μετ' ἀγανακτήσεως, θέλετε νὰ πληρώσητε τὰ χρέη σας μὲ τὴν θυγατέρα ὑμῶν, καὶ τολμᾶτε νὰ εἴπητε τοῦτο εἰς ἐμὲ, τὴν μητέρα της!

— Παραμορφοῦτε πάντας τοὺς λόγους μου καὶ δὲν θέλετε νὰ καταλάγητε τίποτε.

— Οἴμοι! κύριε, σᾶς καταλαμβάνω κάλλιστα.

— Ἀ! ὑπέλαβε μετὰ παραφορᾶς, νομίζετε ὅτι εἶμαι ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐπιτρέψω νὰ λάβωσι τὸν χιτῶνά μου οἱ πιστωταὶ, τὰ ὄρνεα ταῦτα, καὶ νὰ ὑπάγω ἔπειτα νὰ ψοφήσω ἐξ ἀθλιότητος εἰς τινα δυσώδη ὀπήν; Εὑρίσκομαι ἐντὸς ἀδιεξόδου καὶ πρέπει ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐξέλθω ἐξ αὐτῆς. Καὶ σεῖς ὑψοῦτε τοὺς ὤμους, ὅταν σᾶς λέγω, ὅτι ἡ μεταξύ ἡμῶν πάλη θὰ ἦτο τρομερά! Προσέξατε, κυρία, προσέξατε! Ἀπέκαμον, δὲν ἔχω πλέον τίποτε νὰ οἰκονομήσω! Ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς σας ἐκάματε καλὰς οἰκονομίας, ἡ δὲ ἀξία τῆς ἰδιοκτησίας σας ἐτριπλασιάσθη.. Εἴπετε, εἶσθε διατεθειμένη νὰ μοῦ δώσητε τὰς οἰκονομίας σας, ἵνα ἐξέλθω τῆς ἀβύσσου; Εἶσθε διατεθειμένη νὰ μοῦ προσφέρητε τὰς ἐπαύλεις σας, τὰ δάση, τὸν πύργον σας, ἵνα συνομολογήσω ἐπὶ τῇ ὑποθήκῃ αὐτῶν νέα δάνεια, τὰ ὁποῖα θ' ἀναγκασθῶ νὰ κάμω; Εἶμαι ὁ βαρόνος Δεσιμαὶζ καὶ σεῖς ἡ σύζυγός μου· δὲν εἴμεθα δικαστικῶς διεζευγμένοι. Λοιπὸν ἀπαντήσατε τι ἐπιθυμεῖτε νὰ πράξητε ὑπὲρ ἐμοῦ;

— Τίποτε, κύριε, τίποτε, ἀπήντησεν ἡ βαρόνη, εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἔπραξα πολλὰς οἰκονομίας καὶ ἡ ἰδιοκτησία τοῦ Βωκοὺρ κῦξησε κατὰ τὴν ἀξίαν· ἀλλὰ τὰ χρήματα, αἱ ἐπαύλεις, τὸ δάσος, ὁ πύργος δὲν μοῦ ἀνήκουσιν.

— Ἀ! ναί, τὰ τέκνα σας, εἶπεν ὁ Δεσιμαὶζ ὑπογελῶν.

— Τὰ τέκνα μου, κύριε, οὐδὲν ἔχουσιν ἐν Βωκούρ· ἡ Ἐρριέττη καὶ ὁ Ραοὺλ εἰσὶ πτωχοὶ ὡς ἡ μήτηρ των.

Ὁ βαρόνος ἐμειδίασε.

Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐξήγησιν, εἶπεν· ἐπιθυμεῖτε νὰ μοῦ δώσητε;

— Εὐχαρίστως. Κύριε βαρόνε Δεσιμαὶζ, κατεσπαθήσατε περιουσίαν κλαπεῖσαν· ἡ ἰδιοκτησία Βωκοὺρ εἶνε προωρισμένη διὰ δικαίαν καὶ νόμιμον ἐπανόρθωσιν. Ἐὰν δὲν δίδω περιουσίαν εἰς τὰ τέκνα μας, θέλω τοὐλάχιστον ὅτον τὸ δυνατὸν νὰ διατηρήσω τὴν τιμήν των. Τὸ Βωκοὺρ δὲν εἶνε ἰδικόν μου· ἀνήκει εἰς τὴν μαρκησίαν Σαμαρὰνδ καὶ εἰς τὸν υἱόν αὐτῆς... Ἐδῶ εἶμαι ἐπιστάτρια· θὰ ἐξέλθωμεν, ἡ θυγάτηρ μου καὶ ἐγὼ, τῆς κατοικίας ταύτης τῶν προγόνων μου, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ μαρκησία καὶ ἐγὼ θὰ ἔλθωσι νὰ ζητήσωσι τὴν κληρονομίαν των.

Ὁ βαρόνος ἠγέρθη λίαν τεταραγμένος· τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου του κατενεχθὲν κατ' αὐτοῦ τραῦμα ἦτο βίαιον· ἡ βαρόνη ἐννόησε τοῦτο, ἰδοῦσα αὐτὸν κλονιζόμενον καὶ τρέμοντα σπασμωδικῶς.

— Κυρία βαρόνη, εἶπε διὰ φωνῆς τρεμούσης, δὲν θὰ ἐξακολουθήσωμεν σήμερον τὴν συζήτησιν· σᾶς βλέπω καλῶς διατεθειμένην καὶ φοβοῦμαι μήπως σᾶς κουράσω. Ἂς ἀνα-

ρίσθη εἰς θάνατος, ἵνα λουσθῶμεν ἐν αὐτῇ τώρα, ὅτε τὸ θερμόμετρον τοῦ Κελσίου δεικνύει 30ο.

Ναὶ μὲν μέχρι τοῦδε οὐδὲν κροῦσμα εἶνε γνωστὸν, ἀλλὰ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν περιμένομεν μετ' ἀγγλικῆς ψυχραιμίας ἀπὸ τὸν δῆμον Τεγέας, ἀφ' οὗ ἡ πόλις μας λαμβάνει ὅλα τὰ τρόφιμα. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἠριθμοῦντο ὑπὲρ τὰ 20 ἐν τῇ Κερασίτσᾳ, χωρίῳ τῆς Τεγέας, κρούσματα, ἤδη δὲ ὄχι μόνον μοστίζει ὁλόκληρον τὸ χωρίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διεδόθη εἰς ἕτερα δύο, τὸ Βουνὸ καὶ τὸ Δεμῆρι. Καὶ ὅταν τις ἀναλογισθῇ ὅτι τὰ χωρία τῆς Τεγέας κεῖνται ἐγγύτατα ἀλλήλων, ὡς συνοικίαι μεγαλουπόλεως, ὅτι αὕτη ἀπέχει μόλις μίαν ὥραν τῆς πόλεώς μας, ὅτι τροφοδοτεῖ αὐτὴν τῆς συγκοινωνίας οὐδέποτε διακοπτομένης, ὅτι ἀμυντικὸν μέτον ἐλήφθη, θὰ ἔχῃ βέβαιον συμπέρασμα ὅτι ἡ Τεγέα θὰ ἀναρλεχθῇ ὅλη ὡς τράκα-τρῦκα καὶ οὕτω θὰ πάρωμεν καὶ ἡμεῖς φοῦσκο, τῆς συγκοινωνίας χρησιμευούσης ὡς εὔνασμα.

Λοιπὸν πρόκειται νὰ μᾶς πάρῃ ὁ διάβολος! Τοῦτο ὅμως οὐδέποτε, πιστεύομεν, ν' ἀνεχθῇ ὁ ἐλέῳ 4—5 ψήφων δήμαρχός μας, ὅστις κατ' οὐδένα λόγον θὰ θελήσῃ νὰ χάσῃ τοὺς συμπολίτας του ψηφοφόρους. Ἐκτὸς τούτου δυνάμεθα νὰ μὴ θεωρῶμεν εἰσέτι ὡς μέλλοντας εὐλογιασμένους, καθότι ψιθυρίζεται ὁ διορισμὸς ἐπιστήμονος, λίαν εὐέλπιδος, ὡς ἀστυνόμου· ἐκτὸς πλέον ἂν τὸ μουδζουρώσῃ καὶ αὐτός, ἅμα λάβῃ 's τὸ χέρι τὴν ἐξουσίαν δυνάμει τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος.

Πάν

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ
ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΕΚΛΟΓΑΣ

(ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Ζάκυνθος, τῇ 22 Ἰουλίου 1883

Καὶ νῦν ὅτε ἡ κομματικὴ κίνησις ἐκόπασεν, αἱ πανδήμως ἐνθουσιώδεις καὶ ἀνθοστεφεῖς διαδηλώσεις ἀντιπαρῆλθον, τὰ ἐπινίκια καὶ μεθέορτια ἐψάλλησαν, τὰ σχόλια καὶ αἱ συζητήσεις ἐξηντλήθησαν καὶ αἱ δύο πολιτικαὶ στρατιαὶ κατέθεντο τὰ ὅπλα, τὰ δύο μεγάλα κέντρα τῆς κομματικῆς συγκεντρώσεως, ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἡ οἰκία τοῦ 2π. Ρώμα, ἵστανται γείτονα, ὁ μὲν ἀνεῳγμένος ἔνθεν μὲν εἰς τὴν ἐπιθαλάττιον θελκτικότητα, ἔνθεν δὲ εἰς τὴν περιπατητικὴν θέαν, ἡ δὲ ἐν πενθίμῳ περιβολῇ οὐχὶ διὰ τὴν ἐκλογικὴν ἀποτυχίαν, ἀλλὰ διότι τέκνον τοῦ οἴκου τούτου, θελκτικὴ νεότης, λατρευτὴ καλλονή, πτερυγίζουσα ἤδη ψυχή, τὸ *ῥόδον τοῦ Ἰονίου*, ἡ Ἑλένη Μαυρομιχάλη ἀπέπτη χρυσαλλὶς ἐφήμερος, ἄνθος μαρανθέν.

Ἡ Ζάκυνθος ἤδη λούεται, περιπατεῖ, ἀκκίζεται, λεμβοδρομεῖ, διατρέχει τὰς ἐξοχάς, ἀναπνέει τὴν αὔραν τῆς θαλάσσης, τὸ ἄρωμα τῶν ἀγρῶν καὶ τὰ κρίνα τῶν καλλονῶν. Πληθὺς δὲ ξένων καθ' ἑκάστην ἐπισκέπτεται τὴν ἐρατεινὴν ταύτην νῆσον, πολλοὶ αὐτῶν διερχόμενοι ἕνεκα τῆς εὐεργετικῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας ἐφημέρως, ἄλλοι διαμένοντες ὀλίγας ἡμέρας ἡδέως καὶ ἄλλοι κατοικοῦντες ἅπασαν τὴν ἐαρινὴν περίοδον, διασκορπιζόμενοι ἀνὰ τὰς ἐξοχὰς καὶ μάλιστα τῷ ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, τῆς ἐξοχῆς καὶ τῆς πόλεως ἱσταμένῳ ἀκρωτηρίῳ, τῷ περιβαλλομένῳ ὑπὸ δάσους ἐλαιῶν καὶ θελκτικῆς αὔρας καὶ ἀποπτικῆς μαγείας καὶ ἀγροτικοῦ ἀρώματος καὶ πνοῆς Ζεφύρου· ἐν τῷ θετταλικῷ τούτῳ Ὀλύμπῳ εἰσὶ *δωδεκάδες* καλλονῶν διεσκορπισμέναι, εὐγενεῖς καὶ θελκτικαὶ *δέσποιναι* ἀπὸ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πατρῶν καὶ Πύργου.

Ὅπως ἐν Ἀθήναις ὁ μὲν χειμέριος περίπατος τελεῖται ἐν τοῖς κονιορτώδεσι καὶ Μανδρωμένοις Πατησίοις, τὸ δὲ ἔαρ ἐν τοῖς μεγαλοπρεπέσι Στύλοις, οὕτω ἐνταῦθα τὸν μὲν χειμῶνα ἐν τοῖς μαγικοῖς ὑψώμασι, τὸ δὲ θέρος ἐν τῇ προ-

---

μείνωμεν τὸν Πέδρο Κάστορα· τότε δέ, ἐλπίζω, θὰ ἐννοήσετε καλῶς ὅτι ὁ γάμος τῆς Ἐρριέττης μετὰ τοῦ νεανίου τούτου εἶνε ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἐπιθυμητός.

Μεθ' ὃ ἀποχαιρετίσας φιλοφρόνως τὴν σύζυγόν του ἀπεσύρθη.

— Ὁ ἄθλιος! ἐψιθύρισεν ἡ βαρόνη, κλίνασα τὴν κεφαλήν.

ΙΑ'

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΕΣΑ

Ὅπως εἶχεν ἀναγγείλει ὁ κ. Δεσιμαΐζ, ὁ Πέδρο Κάστορα ἀφίκετο εἰς τὸν πύργον τὴν ἐπαύριον μετὰ μεσημβρίαν. Ἐγένετο προδήλως δεκτὸς ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ, οὐχὶ μὲν βεβιασμένως, ἀλλὰ μετὰ περιποιήσεως τεχνιτῆς καὶ ψυχρᾶς τινος ἐπιφυλάξεως.

Ἡ βαρόνη ἠννόησε ταχέως ὅτι ὁ Πέδρο δὲν ἦτο ἀνήρ τις συνήθης καὶ μεθ' ὅλας τὰς προκαταλήψεις της, ὁ βραζιλιανὸς διὰ τοῦ παρρησιαστικοῦ, τοῦ εἰλικρινοῦς βλέμματός του ἐνέπνευσεν αὐτῇ ἀληθῆ συμπάθειαν.

Πῶς δὲ ὁ νεανίας οὗτος, ὅστις ἐφαίνετο ἀθῶος καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὅλας τὰς λεπτότητας καὶ νὰ ἦναι λίαν αὐστηρὸς, ἠδύνατο νὰ ἦναι φίλος τοῦ συζύγου της; Βεβαίως ὁ κ. Δεσιμαΐζ ἠπάτησεν αὐτόν, καθὼς ἠδυνήθη ν' ἀπατήσῃ καὶ αὐτήν.

Ἐν τούτοις ὅ,τι ᾐσθάνετο διὰ τὸν Πέδρο, οὐδόλως συνέτεινεν ἵνα λησμονήσῃ ὅτι ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἠγάπα τὸν Λυκογιάννην καὶ ὅτι ὥρειλεν αὐτὴ ἡ ἰδία νὰ μένῃ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ κ. Λαγγὰρδ ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τῆς ἐπανορθώσεως.

Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐδεὶς ἐγένετο λόγος, ἡ δὲ βαρόνη ἀνέπνεε.

— Θὰ ἐννοήσῃ ὅτι οὐδὲν ἔχει νὰ ἐλπίζῃ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὁμιλοῦσα περὶ τοῦ Βραζιλιανοῦ.

Ἄλλως ἡ εὐθύτης τοῦ νεανίου εἶχεν ὀλίγον ἐνθαρρύνει αὐτήν. Ἐὰν δὲ ἐπανήρχοντο ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ γάμου, αὕτη δὲν εἶχε παρὰ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Πέδρο. «Ἡ θυγάτηρ μου δὲν σᾶς ἀγαπᾷ, δὲν δύναται νὰ σᾶς ἀγαπήσῃ», οὗτος δὲ θὰ ἀπεσύρετο πάραυτα, ὅπως ὀφείλει νὰ πράξῃ ἄνθρωπος εἰλικρινὴς καὶ ἔντιμος.

Ἐνῷ ἡ βαρόνη ἐζήτει τοιουτοτρόπως νὰ καθησυχάσῃ ἑαυτὴν, ὁ βαρόνος περιήγαγε τὸν φίλον του εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἰδιοκτησίας, εἰς τὸν λειμῶνα, τοὺς ἀγρούς, τὰ δάση. Ὁ νεανίας; διετέλει θαυμάζων, καὶ πλησίον τῆς Ἐρριέττης εὑρισκόμενος ἦτο λίαν περιποιητικός· αὕτη δὲ, ἥτις δὲν ὑπώπτευε τὸ αἴτιον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἦλθεν ὁ Πέδρο εἰς Βωκούρ, ἐφαίνετο, ὅπως καὶ ἦτο πάντοτε, ὅλως θελξικάρδιος. Ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὀλιγώτερα διὰ τὸν διακεκριμένον, ἀξιέραστον νεανίαν, φίλον τοῦ πατρός της;

(ἀκολουθεῖ)

λιμένῳ πλατείᾳ τοῦ Γεωργίου καὶ τῇ αὐροπλασμένῃ παραθαλασσίᾳ ὁδῷ· ἐν τῇ πρώτῃ μάλιστα ὅπου ἀπὸ πλείστων καφενείων εἰσὶ παρατεταγμέναι στρατιωτικῶς σειραὶ τραπεζῶν, ὅπου τὰ δῆθεν παγωτὰ σερβίρονται, ὅπου ὁ Μαΐτλαδ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων σκέπουσι τοὺς πολιτικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς εὐλαβεῖς, συρρέουσι τα εὔοσμα γιασιμιά, τζαντσαμίνια, τὰ λευκόπλαστα μπουγαρίνια, οἱ *ἀδάμαντες*, αἱ καλλοναί.

Ἀλλὰ τοὸς πολυπληθεστέρους ὁπαδοὺς ἀριθμεῖ ὁ νέηλυς τῇ Ζακυνθίᾳ κοινοπραγμοσύνῃ *φαγᾶς*. Μὴ νομίσης, φίλτατε Καλιβᾶν, ὅτι πρόκειται περί τινος ἀδηφάγου τέρατος ποικίλων σαρκῶν καὶ ἡδέων ἐδεσμάτων, οὐχί, πρόκειται ἁπλῶς περὶ τῆς βορβοροφάγου τῆς καθαριζούσης τὸν λιμένα, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ὁποίας συνέρρευσαν καὶ συρρέουσι πολλοὶ χαίνοντες ἐκ περιεργείας ἐνώπιον τοῦ νέου τούτου καλλωπισμοῦ τοῦ λιμένος, ἄλλοι ἐρασταὶ τῶν μηχανικῶν αὐτῆς θελγήτρων, οἱ πλεῖστοι μαθηματικοὶ ὑπολογισταὶ τῆς χρηματικῆς ἀξίας καὶ ἄλλοι ἀκολουθοῦντες τὸ ρεῦμα τῆς θελκτικῆς ταύτης ἕλξεως.

Πλὴν τὴν ἐρωτικωτέραν διέλευσιν, τὴν θελκτικωτέραν διασκέδασιν καὶ τὴν μαγικωτέραν ὀνειροπόλησιν ἀποτελεῖ ἡ νυκτέρεις *serenáda*. Εἶναι γνωστὴ ἡ μουσικὴ ἐρωτομανία ἡ φωνητικὴ ἁρμονικότης ἡ διασκεδαστικὴ ἐπίδοσις τῶν Ζακυνθίων, εἶναι δὲ καὶ ἀλήθεια μαθηματικὴ ὅτι ὁ Ζακύνθιος διασκεδάζων *ᾄδων*, εὐωχούμενος εἶναι ὁ φιλοτιμότερος, ὁ εὐπειθέστερος καὶ ἁρμονικώτερος πολίτης τοῦ βασιλείου. Ἔχει παρέλθει, ὁ βαρὺς, ὁ κοπιώδης ὕπνος, εὑρίσκεται περὶ τὴν χαραυγὴν, ὅτε τὰ θελκτικώτερα ὄνειρα πτερυγίζουσι περὶ τὸ ἄντρον τοῦ Μορφέως, ὅτε ἡ σιγὴ τῆς νυκτός, καθ' ἣν ἱπταμένην χρυσαλλίδα δύνασαι ν' ἀκούσῃς, βασιλεύει, βλέπεις μίαν ὀπτασίαν, ἀκούεις μίαν μελῳδίαν, αἰσθάνεσαι τὰς Σειρῆνας, βλέπεις ὁμοῦ ἐν συναυλίᾳ τὴν λύραν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ὀρφέως, τὸν αὐλὸν τοῦ Πανός, τὸ βιβλίον τοῦ Βετόβεν ἀκούεις μελῳδίαν τοῦ Βελλίνη, χορὸν τοῦ Στράους, ἀναμιξ δὲ Τερψιχόρην καὶ Εὐτέρπην, νύμφας καὶ νηραΐδας, ἀγγέλους καλλονὰς, μαγείαν, οὐρανὸν παράδεισον. Εὐτυχῶς Ὀδυσσεὺς ὅπως φράξῃ τὰ ὦτα δὲν ὑπάρχει, αἱ Σειρῆνες ἐγγίζουσι, το μέλος καθίστατι ζωηρότερον, κατὰ μικρὸν ἀφυπνίζεσαι ἀνοίγεις τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὅμως παραδόξως τὸ ὅραμα, ἡ μελῳδία, τὸ ἄτμα, ἡ μολπὴ ἐξακολουθεῖ. Εἶναι ὑπὸ τὸ παράθυρόν σου ἢ μᾶλλον ὑπ' ἐκεῖνο γειτονικῆς καλλονῆς ἡ Σε ρ ε ν ά δ α εἰς ἣν αἱ Σειρῆνες ἐδάνεισαν τὴν γοητείαν καὶ τὸ ὄνομα ἔτι. Ποιητικοὶ καὶ ζωηροὶ νέοι μετὰ εὐρώνων ἀοιδῶν καὶ μετὰ τῶν γλυκυτέρων ὀργάνων διέρχονται ἡσύχως τὰς κυριωτέρας ὁδοὺς μέλποντες τὰ ἐρωτικώτερα τῶν ᾀσμάτων, σταματῶσι δὲ κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν οἰκίαν ἐν ᾧ περικλείεται ἑκάστου ὁ ἄγγελος, ἐ *κείνη* ἀφυπνίζεται καὶ πάλλουσα τὴν καρδίαν ἐξ εὐδαιμονίας· κύπτει μικρὸν τοῦ παραθύρου ὅπως ἴδῃ, ὅπως ἀκούσῃ τὴν ἐρωτικὴν ταύτην διάλεκτον καὶ μολονότι ἡ διάλεκτος τῶν ἐρώντων εἶνε ἡ τῶν ἀνθέων, ἡ γλῶσσα τῶν ἀγγέλων εἶναι ἡ μουσικὴ, ταύτην ἐμιλοῦντες ἐκχύνουσι τὰ διάπυρα καὶ θέλγοντα αὐτῶν αἰσθήματα πλήρη πάθους καὶ ἔρωτος.

Δάϋος

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΝΥΚΤΕΣ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Σμύρνη, 19 Ἰουλίου

Ἡ ἔναρξις τοῦ Μελοδράματος

Ἡ Σμύρνη διασκεδάζει. Μεθ' ὅλον τὸν γενικὸν φόβον τῆς χολέρας, ἥτις πρὸ τῶν θυρῶν μας προβάλλει τὴν εἰδεχθῆ αὐτῆς μορφὴν, ἀπειλοῦσα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἕνεκα τῆς ἀκηδίας τῶν ἀρχῶν μας, νὰ τὰς ἐκβιάσῃ νὰ εἰσέλθῃ ἀπειλητικὴ ἐν μέσῳ τῶν οἰκημάτων μας, νὰ μᾶς βασανίσῃ, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ μᾶς ἐκδιώξῃ, ὡς προγεγραμμένους ἐξορίστους, οὐδεμία διασκέδασις παρέρχεται ἄνευ ἐπιτυχίας, οὐδεμία πανήγυρις ἄνευ εὐθυμίας, συρροῆς, εὐχαρτήσεως.

Τὸ ἑσπέρας ἡ προκυμαία εἶνε κατάμεστος. Φαιδρὸς ὅμιλος γυναικῶν μὲ τὰς ἁπλὰς των ἐσθῆτας, καὶ τὰς ἀσκεπεῖς των κεφαλὰς σκορπίζουσι παντοῦ τὴν εὐθυμίαν των καὶ τὴν γνωστὴν ἤδη εἰς ὑμᾶς ὡραιότητά των. Πανταχοῦ ζωηρότης καὶ κίνησις. Ἐδῶ ἐν τουρκικὸν ᾆσμα, ἐξερχόμενον ἀπὸ τῶν κοραλλίνων χειλέων ἐρωτοτρόπου τινος ἀνατολίτιδος· ἐκεῖ ἡ ἐλαφρὰ μελῳδία τοῦ Κωμειδιλλίου· πέραν ὁ παθητικὸς *ἀμανὲς* νωχελοῦς Ἀρμενίσσης· ἐκεῖ ὁ γλυκὺς ἦχος ἰταλικῆς μουσικῆς. Εἰς ὅλα ταῦτα προσετέθη καὶ τὸ Μελόδραμα· τὴν δὲ ὑποδοχὴν, ἡ ὁποία τῷ ἐγένετο προχθὲς, οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμεῖται ἡ Σμύρνη.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν μεγάλων λαμπτήρων τῆς *Ἀλάμβρας*, κάτωθεν τῶν δροσερῶν φυλλωμάτων τῶν δένδρων, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἑκάστη ἀκτὶς διερχομένη μετεβάλλετο καὶ εἰς μικρὸν ἄστρον ἐπὶ τοῦ μετώπου ξανθοπλόκου τινος Σμυρναΐδος ἢ μελανοφθάλμου Ἀνατολίτιδος, ἐδύνατο προχθὲς τὸ βλέμμα νὰ ἐπικαθίσῃ, νὰ πλανηθῇ, νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς ὁλόκληρον πέλαγος μορφῶν ροδαλῶν καὶ ἁρροπλάστων, πίλων χνοωδῶν καὶ ποικιλοχρώμων, καὶ ἐνδυμάτων, τῶν ὁποίων ἕκαστον, μὲ τὰς κυματώδεις ἐξοχὰς περὶ τὰ στήθη καὶ τὰς σαγηνευτικὰς τῶν πτυχῶν ἁπαλότητας, ἀπετέλει ἰδίαν γραφικὴν εἰκόνα, ἴδιον καλλιτεχνικὸν ἀριστούργημα.

Σπανίως, οὐδέποτε ἴσως, ἡ Ἀλάμβρα ἐφιλοξένησεν ἐντὸς τοῦ κυκλοτεροῦς περιβόλου της, τοσαύτην πληθὺν, τοσαύτην ὡραιότητα, καὶ τοιαύτην ποικιλίαν ἐθνικοτήτων καὶ θρησκευμάτων, ὅσον τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο.

Τὸ πλῆθος περίεργον, ἀνυπομονοῦν, μετὰ τ' ἀνεπιτυχῆ πτερυγίσματα τοῦ Κωμειδιλλίου νὰ ἴδῃ καὶ ὑψηλότερα στρώματα μελοδράματος, θερμανθὲν δ' ἀφ' ἑτέρου μέχρις ἐψήσεως ἀπὸ τοῦ καυστικοῦ ἡλίου τῆς Κυριακῆς, καὶ ἴσως, ἴσως, —ἃς τὸ ὁμολογήσωμεν— παρασυρόμενον ἀπὸ δυσοιώνους προλήψεις περὶ τῆς ἀπαισίας Ἰσχύος τῆς μεγαλομάρτυρος Μαρίνας—τῆς ὁποίας τὰ μαρτύρια ἐξορφλοῦμεν κατ' ἔτος ἡμεῖς—ἐσκέφθη διὰ καταφύγιον τὸν ἀχανῆ περίβολον τῆς Ἀλάμβρας, ὅπου καὶ ἡ ἀπόλαυσις προεμηνύετο εὐάρεστος, καὶ ἡ ἔλλειψις κεραμωτῆς ἢ πλακοστρώτου στήλης ἀπέκλειε πάντ' ἀναπλμὸν ἢ ῥόβον ἀπὸ οἱονδήποτε ἐκ σεισμοῦ ἢ ἄλλου τινος δυστυχήματος ἐπιεσίμενον κίνδυνον.

Διὰ τοῦτο—ἵνα μιμηθῶμεν τοὺς ρομαντικοὺς—ἅμα ὁ παρὰ τὸ τελωνεῖον κώδων τοῦ ὡρολογίου ἐσήμανε τὴν ἐννάτην, καὶ τὰ ἄστρα φαεινά, ἀχνοτρέμοντα εἶχον πλέον καταλάβει, ὡς ἀκριβεῖς στρατιῶται, τὴν ἐπὶ τοῦ στερεώματος, θέσιν των, ἐκεῖ ἀπὸ τῶν ὀπισθίων τῆς προκυμαίας, ἀπὸ τῶν ὁδῶν τῶν *Τράσσων* καὶ τοῦ *Φασουλᾶ*, συνέρρεε τὸ πλῆθος πυκνὸν πυ-

κνόν, καὶ συνωθεῖτο, ὡς ὑπὸ ἐλαφρᾶς πνοῆς ἀπωθούμενον, πρὸ τῶν σκιερῶν δελωμάτων τῆς Ἀλάμβρας.

* *

Τὸ πρῶτον θέαμα, οἱονεὶ τὸ προανάκρουσμα, ἐξετυλίσσετο πρὸ τῆς θυρίδος τῶν εἰσιτηρίων. Ἐκεῖ νεαροὶ σύζυγοι ἐγκαταλείποντες πρὸς στιγμὴν τὰς προσφιλεῖς των, ἐπέσπευδον νὰ ἐξωθήσωσιν ἀλλήλους ὅπως παραλάβωσιν ἐγκαιρότερον τὰ εἰσητήριά των καὶ ἐπανεύρωσι ταχύτερον τὰ ποθητά των ἡμίση· ἀνυπόμονοι νεανίαι, ἴσως κατὰ πρῶτον μέλλοντες νὰ ἴδωσι μελόδραμα, διήνοιγον ἀπειλητικοὶ καὶ ἀπρόσεκτοι διὰ τῶν ἀγκώνων των δρόμον, ὅπως προφθάσωσι νὰ εἰσέλθωσιν αὐτοὶ πρῶτοι εἰς τὰς μαγικὰς πύλας τῆς *Ἀλάμβρας*· καὶ δειλαὶ τέλος παρθένοι παραμερίζουσαι, μεθ' ὅλην τὴν μεθυστικὴν ἀπόλαυσιν, εἰς τὴν ἀφὴν ἀπροσέκτου τινος χειρὸς ἐπὶ τοῦ ἄβροῦ των βραχίονος, ὑπεχώρουν ὁλοὲν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐξωθούμεναι οὕτως ὡς λέμβοι ὑπὸ τῆς ἐλαφρᾶς ριπῆς τῶν κυμάτων· ἀκριβὴς ἀπεικόνισις τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἕλληνος, ζηλοτύπου, ἀνυπομόνου καὶ ζωηροῦ.

Ἦτο μία ἐκ τῶν σκηνῶν ἐκείνων τῶν συνήθων, τὰς ὁποίας ἀπαντᾷ τις πρὸ πάντων περὶ τὴν 10ην πρωϊνὴν ἐκεῖ ἔξωθεν τοῦ ταχυδρομείου, ὑπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνοίγεται μετὰ προσδοκωμένου κρακισμοῦ ἡ θυρὶς καὶ χείμαρρος χειρῶν, ὀνομάτων καὶ φωνῶν κατακλύζει τὴν μικρὰν ξυλίνην ὀπὴν τοῦ καταπλήκτου ταχυδρόμου.

Καὶ ὅταν ἡ σοβαρὰ αὕτη καὶ κινδυνώδεις ὑπόθεσις ἐτελείωσεν, ὅταν μὲ τὸ εἰσητήριον ἤδη εἰς χεῖρας ἐβαίνετε πρὸς τὸ κυκλοτερὲς, ὡς *ἀνέμη*, χίασμα τῆς εἰσόδου, βέβαιοι ὅτι τὰ δεινὰ τοῦ καθαρτηρίου ἐτελείωσαν πλέον διὰ σᾶς, καὶ ὅτι αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου σας ἦσαν ἀνοικταὶ, τότε νέον πάλιν θέαμα ἐνητένιζεν αἴφνης ὁ ὀφθαλμός σας, καὶ νέαι σκέψεις καὶ φόβοι σᾶς κατελάμβανον περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ὀνειρευθέντων σχεδίων σας, καὶ τῆς ὑποτεθείσης πρὸς στιγμὴν λήξεως τῶν βασάνων σας.

Καθ' ὅλην τὴν κυκλοτερῆ ἔκτασιν τῆς πλατείας, ἀπ' αὐτῆς τῆς εἰσόδου μέχρι τῆς τελευταίας ἐκεῖ πέραν γωνίας, ἔνθα τὰ ἀντικείμενα ἐχάνοντο ἐν τῇ σκιᾷ, πυκνὸν στενοχωρούμενον καὶ σχεδὸν ἐστιβαγμένον πλῆθος θεατῶν ἐκύμαινε μετὰ σιγανοῦ μορμυρισμοῦ, ὡς μακρὰ ἔκτασις καλαμώνων ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου.

Καὶ ἔπρεπε νὰ ὠθησθῆτε καὶ νὰ ὠθήσητε, νὰ σπρώξητε διὰ τοῦ ἀγκῶνος καὶ νὰ σπρωχθῆτε, νὰ παραμερίσητε, ἐὰν ἦσθε μόνος, καὶ νὰ παραμερίσητε ἄλλους ἐὰν ἐφέρετε εἰς τὸ πλευρόν σας προνομιοῦχόν τινα ἄγγελον, νὰ παρακαλέσητε καὶ νὰ παρακληθῆτε, νὰ ζητήσητε συγγνώμην καὶ νὰ συγχωρήσητε, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ κοπιάσητε, ν' ἀγωνισθῆτε, νὰ ὑποφέρητε διὰ νὰ καταντήσητε εἰς μεμονωμένην τινὰ γωνίαν ὄρθιος, ἢ τὸ πολὺ μετὰ μιᾶς καθέκλας τῆς ὁποίας τὸ ἐρεισίνωτον, τὸ φυσικώτερον ἦτο νὰ ἔλειπε. Ὅλη ἡ ἄλλη ἔκτασις, ὅλα τὰ ἄλλα: θρανία, καθέκλαι, ἀνάκλιντρα καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ μαρμάριναι τράπεζαι ἦσαν κατειλημμέναι ἀπὸ παιδία, ἄνδρας, κοραϊδας, κυρίας καὶ γέροντας. Οὔτε ἓν βῆμα ἄνευ καθίσματος, οὔτε μία γωνία ἄνευ θεατοῦ. Καὶ ἐν τῷ πυκνῷ ἐκείνῳ συνωθισμῷ, αἱ πνοαὶ, αἵτινες ἐξήρχοντο θερμαὶ τῶν χειλέων, τὰ μῦρα τὰ ὁποῖα ἄφηνεν ὄπισθέν της ἑκάστη ἐσθὴς, καὶ ἡ σαρκώδης ὀσμὴ, ἥτις ἐξήρχετο ἐκ τόσων περιίδρων σωμάτων, ἀπετέλει χλιαρὰν καὶ εὐάρεστον ἀτμοσφαῖραν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ ἀγωνία ἐξεμηδενίζετο, καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἀτφυξία θὰ ἦτο ὑποφερτή.

Ἦτο μαγικὸν πολὺ θέαμα νὰ βλέπῃ τις ἐνώπιόν του, ὡς ἐν εὐπρεπῶς ζωντανῷ μωσαϊκῷ ἐδῶ μίαν κυανὴν ἐσθῆτα ἐν χαρίεντι συμπλέγματι μετὰ λευκῆς τινος ταινίας ἢ μικροῦ εὐωδιάζοντος ρόδου ἐπάνω τοῦ στήθους· ἐκεῖ μεταξίνην τινὰ περιβολὴν μὲ ἐλαφρὰς διακυμάνσεις πυκνῶν καὶ λεπτοτάτων τριχάπτων· καὶ πλησίον λευκοενδυμένην τινὰ Νηρηΐδα μὲ τὰς ἄβρὰς καὶ περικαλλεῖς καμπυλότητας τοῦ σώματος, αἵτινες διαγραφόμεναι πλαστικώτατα ὑπὸ τὰς μυρίας ἐκείνας διαπτύξεις τῆς ἐσθῆτος, δὲν ἀφίνουσι οὐδὲν μέλος ἀστόλιστον, οὐδεμίαν ἀπαλότητα κεκρυμμένην, ἀπαρατήρητον. Καὶ ὅλα αὐτὰ ὑπὸ τὴν αἴγλην τοῦ φωταερίου, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰ μέλη προσλαμβάνουσι προκλητικήν τινα καὶ ζωντανὴν πλαστικότητα καὶ αἱ μορφαὶ ζωηρὰν καὶ ἀπατῶσαν ἑλκυστικότητα . . . .

Ἐκεῖνα τὰ ἡδυμελῆ σώματα μὲ τὰς φιλαρέσκους ἐρωτοτροπίας των· ἐκεῖνοι οἱ ἀπαστράπτοντες συναντώμενοι καὶ σελαγοῦντες ὀφθαλμοί· ἐκεῖνα τὰ ἐλαφρὰ ριπίσματα τῶν ριπιδίων, ἅτινα προσέκλινον δειλὰ—δειλὰ, δίκην ἐραστῶν, ἐπαιτοῦντα φιλήματα ἀπὸ τῶν κοραλλίνων ἐκείνων χειλέων· ἐκεῖνοι οἱ πτεροστόλιστοι πέτασοι, οἵτινες ριπιζόμενοι ἠρέμα ὑπὸ τῆς αὔρας, προσέψαυον μετὰ παρθενικῆς δειλίας τὰς ροδαλὰς παρειὰς τῆς ὑπ' αὐτοὺς μορφῆς· καὶ ἐκεῖνα τὰ ψάθινα τέλος πιλίδια, ἅτινα θελκτικὰ καὶ κατάμεστα ρόδων προσωμοίαζον μικροὺς τεχνικωτάτους καλαθίσκους στολισμένους μὲ ἄνθη, ὅλα αὐτὰ ἀπετέλουν ζωντανὴν καὶ γραφικήν τινα εἰκόνα, καὶ δὲν ἐγνώριζες ἐὰν ὤφειλες νὰ ἐντείνῃς τὴν προσοχήν σου μᾶλλον ἐπὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης καὶ πραγματικῆς σκηνῆς ἥτις διηνοίγετο πρὸ τῶν ὀμμάτων σου, ἢ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, τῆς ὁποίας ἡ αὐλαία πρὸ ὀλίγου ἀνυψοῦτο . . . .

Αὐτὰ εἶνε τὰ οὐσιώδη μιᾶς παραστάσεως· ἡ παράστασις εἶνε τι δευτερεῦον καὶ περὶ τοῦ δευτερεύοντος αὐτοῦ περιορίζομαι μόνον νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἦτο πλήρης, ἔκτακτος.

Ὅτε δὲ, περὶ τὴν ἡμίσειαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν, τὸ πλῆθος ἠξιώνετο ἀθρόον τῶν κιγκλιδωτῶν θυρῶν τοῦ θεάτρου, ὑπὸ τὸν ἐλαφρὸν ψίθυρον τῶν συρομένων ἐσθήτων καὶ τὸ ἀμυδρὸν ᾄσμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἠχὼ, ἐφέρετο ἐπὶ τῶν στομάτων, γενικὴ εὐχαρίστησις διεγράφετο ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων, ἐνῶ ἔξω, ἐπὶ τῶν τελευταίων τῆς προκυμαίας πετρῶν, ἐκεῖ ὅπου τὸ κῦμα ἔρχεται νὰ θραυσθῇ μετὰ σιγανοῦ ψιθυρισμοῦ, παρεκάθηντο ἀκόμη οἱ ἐναπομείναντες τελευταῖοι περιπατηταὶ, καὶ ἐκεῖ, ἀπὸ τῆς γωνίας τῆς **Concordia**, ἠκούετο τὸ ἡδυπαθὲς ᾄσμα τοῦ ἀνατολίτου ψαλμῳδοῦ . . . .

Ὁ Σμυρναῖος

ΚΑΙ ΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑ ΦΘΗΝΟ

Σ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῶν *Ἀδελφῶν Περρῆ*, ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου ἐκτυποῦνται

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

ἅτινα μετὰ τοῦ χάρτου αὐτοῦ εἰς **ἑκατὸν** ἀντίτυπα τιμῶνται **φρ. δύο.**

Φιλοκάλως τετυπωμένα ὅσο παίρνει

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ

τοὺς ἔχοντας τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς τοῦ *Μὴ Χάνεσαι*: **64, 101, 110** μέχρι **150, 158, 162, 183, 201, 274, 282, 321, 431** νὰ μᾶς τοὺς διευθύνουν εἰς τὸ γραφεῖον, οἱ θέλοντες ἐπὶ πληρωμῇ.